

FINANÇAMENT DE LA MILITARITZACIÓ I LA GUERRA DE FRONTERES AL MEDITERRANI

Rànquing de la banca armada 2022

Autoria: Gemma Amorós, Edu Aragón

RESUM EXECUTIU

La Unió Europea continua mantenint la tendència de controlar cada vegada més les persones que entren i surten dels seus confins, fent que les fronteres siguin cada vegada més impenetrables a través d'una aposta clara per la militarització física i mental d'aquestes. Paral·lelament, en els últims anys estem vivint una accentuació de la mal anomenada "crisi de les persones refugiades": moltes persones emigren dels seus països d'origen per causes diverses relacionades amb conflictes socials i armats, i quan arriben als límits d'Europa es troben amb una fortalesa que vulnera de nou els seus drets i les revictimitza. Algunes d'aquestes persones perden la vida en el trànsit per diversos països fins a arribar a les nostres fronteres, algunes en els propis passos fronterers quan intenten travessar-los, i moltes d'elles moren en la mar Mediterrània, davant la passivitat i negligència dels països de la Unió Europea.

En aquest context, aquest informe aporta dades rellevants sobre el finançament que hi ha darrere de la militarització i la guerra de fronteres a la regió mediterrània. Entre aquests, destaquen els següents:

- Durant el període 2011-2021, un total de 37 països de tot el món han contribuït a la militarització de la zona mediterrània a través de l'exportació de material militar. La Unió Europea, els Estats Units i Rússia es distribueixen el 91% del volum total de les transaccions, que es destinen majoritàriament a països del Mediterrani Sud. Malgrat la tendència generalitzada de reducció dels arsenals militars, els països continuen apostant per renovar el seu material bèl·lic i incrementar les capacitats d'intel·ligència, vigilància i reconeixement que permetin una major interoperabilitat entre unitats i exèrcits.
- Durant el període 2019-2021, un total de 24 països han exportat el seu material bèl·lic als països del Mediterrani, a través de 346 transaccions d'armament. En els últims anys s'observa que Egipte incrementa considerablement el volum d'importacions, situant-se Israel en una allunyada segona posició. Les principals categories exportades en volum són Aeronaus (47%), Vaixells (22%), Vehicles Blindats (13%) i Míssils (11%).
- Un total de 125 empreses de tot el món han produït el material que ha estat exportat als països del Mediterrani. Tenim informació sobre el finançament de 14 d'aquestes empreses: Airbus, BAE Systems, Boeing, Elbit Systems, Fincantieri, General Dynamics, Honeywell, L3Harris, Leonardo, Lockheed Martin, Northrop Grumman, Raytheon Technologies, Textron i Thales Group. Entre elles, les seves subsidiàries i consorcis sumen 164 transaccions, la qual cosa suposa el 47% de totes les exportacions realitzades durant el període 2019-2021.
- ATOS, Eulen, Indra i Thales han rebut un total de 56 contractes des de l'any 2019 per a militaritzar la Frontera Sud d'Espanya, a través de la gestió dels Centres d'Estada Temporal per a Immigrants –CETI–, del desenvolupament i manteniment del Sistema Integral de Vigilància Exterior –SIVE–, de la cons-

trucció i manteniment dels perímetres fronterers de Ceuta i Melilla i del manteniment del recinte duaner de Beni-Enzar a Melilla.

- Un total de 44 institucions financeres amb seu a l'Estat espanyol, a través de 4.679 operacions financeres, han destinat entre 2020 i 2022 més de 14.308 milions de dòlars a finançar 12 empreses armamentistes que participen del negoci de la militarització de les fronteres i els estats del Mediterrani.
- Les institucions financeres que més fons han destinat en el període estudiat a aquestes empreses són el Banco Santander i BBVA, amb 4.985 i 4.752 milions de dòlars, respectivament, representant així més del 68% de l'import total que han aconseguit les operacions realitzades per part de la Banca Armada Espanyola. Els altres bancs comercials que completen el TOP 5 d'aquest rànquing són CaixaBank i Banc Sabadell amb volums de finançament quantitativament molt inferiors: 182 milions de dòlars i 95 milions de dòlars, respectivament.
- Mereixen especial atenció les empreses contractistes del manteniment de la militarització d'espais com el de la Frontera Sud, contractades pel Govern Espanyol, on les organitzacions de drets humans han denunciat innombrables violacions de drets humans exercides sobre les persones migrants. Atos, Grup Eulen, Indra i Accenture han rebut més de 500 milions de dòlars en total: Eulen 209 milions, Accenture 176 milions, Atos 140 milions i Indra més de 5 milions.
- Dins del rànquing internacional de la Banca Armada, on apareixen grans inversors institucionals, entitats financeres i companyies asseguradores, en els primers llocs, apareixen empreses amb seu als Estats Units. Si descendim alguns llocs comencem a trobar algunes institucions europees com el Deutsche Bank, BNP Paribas Crédit Agricole o Barclays. En els llocs 38 i 39 trobem al Banco Santander i al BBVA respectivament, les dues úniques entitats financeres espanyoles que es posicionen en aquest rànquing mundial.

Aquest informe mostra com els bancs espanyols financen la guerra de fronteres al Mediterrani. Tot indica que sense el seu suport no es podrien dur a terme les accions militars, de seguretat i control en la frontera sud, accions que està àmpliament documentat que provoquen la mort de milers de persones any rere any. Els principals bancs espanyols, sobretot BBVA i Banco Santander, són, per tant, corresponsables d'una de les tragèdies contemporànies més flagrants. I en la mesura en la qual siguem clients d'aquests bancs, és molt probable que això ho estiguin fent amb els nostres diners.

Si values les nostres recerques
i vols ajudar-nos a mantenir el nostre
rigor i independència, pots fer-te
soci/a o fer un donatiu escanejant
el codi QR o en aquest enllaç:
<http://centredelas.org/fes-te-soci-a/>

CENTRE DELÀS
D'ESTUDIS
PER LA PAU

Llegir l'informe complet en:
<https://centredelas.org/publicacions/quienfinancialaguerradefronteras/>

Amb el suport de:

